

TİCARET HUKUKU

(TİCARI İŞLETME)

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Kerem Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Ticari İşletme Hukukunda Tacir Sifatının Kazanılması Ve Kaybedilmesinin Sonuçları
- Ticari İşletmenin Devri Ve Devredenin Müteselsil Sorumluluğu
- Ticari Davalarda Asliye Ticaret Mahkemesinin Görev Alanı
- Tacir Yardımcıları Arasındaki Yetki Farkları

TİCARET HUKUKU ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, Ticari İşletme Hukuku alanında kanundaki **mutlak hak düşürücü süre**lere, şekil şartlarının geçerlilik mi yoksa ispat şartı mı olduğuna ve kurumlar arası (bağımlı/bağımsız tacir yardımcısı gibi) temel tasniflere odaklanır.

Öne Çıkan Detaylar

- **Fatura ve İhbar Süreleri:** Fatura veya teyit mektubunu alan kimsenin, aldığı tarihten itibaren 8 gün içinde itiraz etmezse içeriğini kabul etmiş sayılacağı net bir kuraldır. Malın ayıplı olduğu açıkça belli ise alıcının 2 gün içinde, açıkça belli değilse 8 gün içinde satıcıya ihbar etme zorunluluğu vardır.
- **Tacirler Arası İhtarlar:** Tacirler arasında karşı tarafı temerrüde düşürmeye veya sözleşmeyi feshetmeye yönelik ihtar ve ihbarların; noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) sistemi ile yapılması gerekir. Ancak bu şekillerde yapılması **geçerlilik değil, ispat şartıdır**.
- **Ticari Temsilcinin Sınırlandırılması:** Ticari temsilcinin yetkisi sadece iki şekilde üçüncü kişilere karşı sınırlandırılabilir: "*Şube işleriyle sınırlama*" ve "*birlikte temsil (çift imza)*". Bu iki sınırlama dışındaki iradi kısıtlamalar tescil edilse bile iyiniyetli 3. kişilere karşı ileri sürülemez.
- **Defterlerin Zayi Olması:** Tacirin saklamakla yükümlü olduğu ticari defterlerin (10 yıl boyunca saklanmalıdır) yanma, su baskını gibi sebeplerle kaybolması durumunda, tacirin zıya öğrendiği tarihten itibaren 30 günlük hak düşürücü süre içinde işletmenin bulunduğu yer mahkemesinden (Asliye Ticaret Mahkemesi) zayi belgesi istemesi zorunludur. Bu dava **hasımsız** açılır.

Soru Türleri

"Faturaya itiraz süresi kaç gündür?", "Aşağıdakilerden hangisi tacirler arası ihtarların yapılış şekillerinden biri değildir?" veya "Zayi belgesi kaç gün içinde istenmelidir?" gibi doğrudan kanuni süreleri ve şekilleri soran **ezber/kural sorularıdır**.

ZORLUK DERECEŚİ : ORTA

Hakimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hâkimlik sınavı, daha çok **iç-dış ilişki ayrımlarını**, haksız rekabet davalarındaki kusur şartının etkilerini ve ticari davaların (mutlak/nispi) usul kurallarını olay kurgularıyla sorgular.

Öne Çıkan Detaylar

- **Ticari İşletmenin Devrinde Sorumluluk:** Ticari işletmeyi devreden, devirden önceki borçlardan dolayı devralan ile birlikte alacaklılara karşı 2 yıl boyunca müteselsil sorumlu olur. Sınavda bu sürenin başlangıç anı çok teknik sorulur; vadesi gelmiş borçlar için devir (bildirim/ilan) tarihinden, vadesi gelmemiş borçlar için borcun vade tarihinden itibaren işlemeye başlar.
- **Haksız Rekabet Davaları ve Kusur:** Haksız rekabet sebebiyle açılacak Tespit, Men ve Ref (Eski halin iadesi) davalarında failin kusurlu olması şartı kesinlikle aranmaz; sadece zarar tehlikesinin varlığı yeterlidir. Ancak **Maddi ve Manevi Tazminat davası** açılabilmesi için hem zararın doğmuş olması hem de failin kusurlu olması zorunludur.
- **Acente ve Denkleştirme (Portföy) Tazminatı:** Acentelik sözleşmesi sona erdiğinde acente, müvekkilin acentenin bulunduğu müşterilerden menfaat elde etmeye devam etmesi halinde denkleştirme (portföy) tazminatı isteyebilir. Bu talep, sözleşmenin feshini takip eden 1 yıl içinde ileri sürülmelidir ve acentenin son 5 yıllık faaliyetinin ortalamasını aşamaz. Ancak acente sözleşmeyi haklı sebep olmadan feshetmişse bu tazminatı talep edemez.

Soru Türleri

"Acente (A)'nın sözleşmesi haksız yere feshedilmiştir, (A) portföy tazminatını hangi şartlarda talep edebilir?" veya "Haksız rekabet davasında hangisinde kusur şartı aranmaz?" gibi kurumların ince şartlarını ve yargılama usullerini kıyaslatan **çeldiricili pratik sorulardır**.

ZORLUK DERECEŚİ : ÇOK YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

TİCARET HUKUKU & TİCARİ İŞLETME HUKUKU

1

TİCARİ TEMSİLCİNİN KANUNİ YETKİ SINIRLARI VE YASAKLARI

Odak Noktası: Ticari temsilcinin (mümessilin) yapamayacağı işlemler sınavların değişmez sorusudur.

- Ticari temsilci tacir adına **kredi kullanabilir**, şube açabilir, kambiyo senedi düzenleyebilir ve personel alabilir.
- Ancak özel yetki verilmedikçe **ticari işletmeyi devredemez**, işletmeye ortak alamaz ve işletmenin gayrimenkulleri üzerinde sınırlı aynı hak (ipotek vb.) kuramaz, gayrimenkulleri devredemez.
- Sınavda hangisini özel yetki olmadan yapamayacağı **banko sorudur**.

2

TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ VE İFLASA TABİ OLMA SÜRELERİ

Odak Noktası: Tacir sıfatının kaybedilmesine bağlanan süreler çok önemlidir.

- Ticareti terk eden tacir, ticareti terk ettiğinin tescil ve ilanından itibaren **1 yıl** daha ticari borçlarından dolayı iflasa tabi olmaya devam eder.
- İşletmeyi devreden eski borçlardan dolayı devralanla birlikte **2 yıllık** müteselsil sorumluluğu (bildirim/ilan tarihinden veya vadeden itibaren) kesinlikle sorulma potansiyeli yüksek olan mutlak bir süredir.

3

TACİRLER ARASI İHTAR VE İHBAR KURALLARI

Odak Noktası: Sadece iki tarafın da tacir olduğu ve işin ticari olduğu durumlarda geçerlidir.

- Karşı tarafı temerrüde düşürmek, sözleşmeyi feshetmek veya dönmek amacıyla yapılacak ihtarların mutlaka **noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak KEP sistemiyle** yapılması gerekir.
- En güçlü çeldirici: Bu şekil şartının **geçerlilik değil, ispat şartı** olduğudur.

4

HAKSIZ REKABET DAVALARINDA KUSUR ŞARTI AYRIMI

Odak Noktası: Haksız rekabet fiillerine karşı açılacak davalar ile kusur ilişkisi HMGS adayından net olarak istenir.

- Tespit, Men ve Ref (düzeltme/eski halin iadesi) davalarında** kusur şartı aranmaz; zarar tehlikesi yeterlidir.
- Maddi ve Manevi Tazminat davalarında** mutlaka zararın doğmuş olması ve davalının kusuru aranır.
- Bu ayrımın doğrudan tablo bilgisi olarak sorulması beklenmelidir.

5

TİCARİ DEFTERLERİN ZAYI OLMASI (ZAYI BELGESİ) DAVASI

Odak Noktası: Tacirin **10 yıl** saklamakla yükümlü olduğu defterlerin yangın, sel gibi kendi kusuru olmayan bir sebeple zayı olması durumunda:

- Tacirin bu durumu öğrendiği tarihten itibaren **30 günlük** hak düşürücü süre içinde işletmenin bulunduğu yer mahkemesinden (Asliye Ticaret Mahkemesi) zayı belgesi talep etmesi zorunludur.
- Bu davanın **hasımsız** (davalı gösterilmeden) açıldığı da HMGS'de eleyici bir usul detayıdır.

6

BAĞIMSIZ TACİR YARDIMCISI OLARAK ACENTENİN HAKLARI

Odak Noktası: Acentenin yetki ve hakları çokça test edilir.

- Acente kural olarak bulunduğu bölgede **tekel hakkına** sahiptir (tacir oraya başka acente atayamaz).
- Acentelik sözleşmesi sona erdiğinde, tacir acentenin bulunduğu müşterilerden kazanım sağlamaya devam ediyorsa acentenin **denkleştirme (portföy) tazminatı** hakkı doğar.
- Bu tazminat sözleşmenin feshini izleyen **1 yıl** içinde istenmelidir.
- Haksız fesih** durumunda acentenin bu tazminatı alamayacağı detayı belirleyicidir.

☑ Bu 6 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.